

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Ing. J. B.**, bytom H., zastúpeného JUDr. J. O., advokátkou vo V., proti žalovanému **A., B.**, IČO: X., o **náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 4 C 78/2009, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 4. mája 2011 sp. zn. 3 Co 21/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Vranov nad Topľou rozsudkom z 30. septembra 2010 č.k. 4 C 78/2009-235 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal náhrady škody v sume 41 702,507 €, predstavujúcej cenu rekultivačných prác potrebných na uvedenie do pôvodného stavu znehodnotených poľnohospodárskych pozemkov, ktoré tvorili predmet nájomnej zmluvy podľa § 663 a nasl. Občianskeho zákonníka uzatvorenej dňa 14.01.2005 medzi žalobcom ako prenajímateľom a žalovaným ako nájomcom na dobu určitú (od 01.01.2005 do 31.12.2010), a ktoré žalovaný znehodnotil porušením jeho povinnosti vyplývajúcej z nájomnej zmluvy, t.j. nevyužívaním prenajatých pozemkov obvyklým spôsobom na zabezpečenie poľnohospodárskej výroby a činnosti podľa zakladateľských listín nájomcu. Rozhodnutie odôvodnil tým, že na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalovaný právne povinnosti vyplývajúce z nájomnej zmluvy neporušil. Tým nie je naplnený prvý predpoklad zodpovednosti žalovaného za škodu v zmysle § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, t.j. porušenie právnej povinnosti. Žalobca sám pripustil, že pozemky boli žalovanému odovzdané v stave nespôsobilom na riadne užívanie. Pritom žalovaný od uzatvorenia nájomnej zmluvy prenajaté pozemky užíva obvyklým spôsobom na zabezpečenie poľnohospodárskej výroby a činnosti podľa zakladateľských listín. O trovách

konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že ich náhradu úspešnému žalovanému nepriznal, keďže sa práva na náhradu trov konania zriekol.

Krajský súd v Prešove na odvolanie žalobcu rozsudkom zo 4. mája 2011 sp. zn. 3 Co 21/2011 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Náhradu trov odvolacieho konania žalovanému nepriznal. Stotožnil sa so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa a skonštatoval aj správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. s tým, že žalovaný nežiadal priznať náhradu trov odvolacieho konania.

Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Navrhol ho spolu s prvostupňovým rozsudkom zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dovolanie, okrem opisu skutkových okolností, odôvodnil tým, že: 1/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., a to konkrétne k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Vyslovil názor, že nenariadením pojednávania v danej veci odvolacím súdom, nemal možnosť priamo objasniť a vysvetliť dôležité skutočnosti, ktoré boli prvostupňovým súdom nesprávne posúdené; 2/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a to v dôsledku nedostatočne a nesprávne zisteného skutkového stavu; 3/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu toto navrhol odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovení § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.), alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto

veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu, alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Nakoľko v prejednáwanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa (pričom v jeho výroku prípustnosť dovolania nevyslovil, ani nejde o potvrdzujúci rozsudok rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky) je nepochybné, že prípustnosť dovolania žalobcu z § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. nemožno vyvodiť.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., neobmedzil sa odvolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale zaoberal sa i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. Ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O.s.p. vylúčené. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. ale nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

S prihliadnutím na obsah dovolania sa odvolací súd osobitne zameril na otázku, či postupom súdu nebola žalobcovi odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Podľa § 237 písm. f/ O.s.p. dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania je taký vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatniť procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom a týmto postupom odňal účastníkovi konania procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Môže ísť napríklad o právo predniesť (doplniť) návrhy, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo zhrnúť na záver pojednávania svoje

návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci a pod. V danom prípade dovolateľ predovšetkým namietal porušenie (odňatie) jeho práva účasti na odvolacom pojednávaní tým, že v tejto veci nebolo nariadené odvolacie pojednávanie, keďže odvolací súd napadnutý rozsudok vyhlásil bez nariadenia pojednávania. Táto námietka žalobcu však opodstatnená nie je.

Podľa ustanovenia § 214 ods. 1 O.s.p., v znení účinnom od 15. októbra 2008 do 31. decembra 2011 (t.j. v znení účinnom v čase rozhodnutia odvolacím súdom), na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak

a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie,

b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania,

c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

V ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. v znení účinnom od 15. októbra 2008 do 31. decembra 2011).

Keďže z obsahu spisu nevyplýva, že by boli dané dôvody pre nariadenie pojednávania podľa § 214 ods. 1 O.s.p. (krajský súd pred vyhlásením rozsudku dokazovanie nedoplňoval ani nezopakoval, súd prvého stupňa nerozhodol podľa § 115a O.s.p. bez nariadenia pojednávania a nariadenie pojednávania nevyžadoval dôležitý verejný záujem), odvolací súd v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p. rozhodol o odvolaní žalobcu bez nariadenia pojednávania. Postupom odvolacieho súdu plne rešpektujúcim platnú úpravu Občianskeho súdneho poriadku, v znení účinnom v čase rozhodnutia odvolacím súdom, nemohlo preto dôjsť k odňatiu možnosti žalobcovi pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Pokiaľ dovolateľ svoje dovolanie odôvodnil ďalej tým, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, treba uviesť, že inú procesnú vadu (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) považuje Občiansky súdny poriadok za prípustný dovolací dôvod (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné); samotná táto vada ale prípustnosť dovolania nezakladá. Rovnako nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) je prípustným dovolacím dôvodom (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné),

samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu; pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodiť z § 238 O.s.p., nebola preukázaná existencia dovolateľom namietanej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. a neboli zistené (ani tvrdené) iné vady uvedené v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov tohto konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalovaný však návrh na náhradu trov dovolacieho konania nepodal, preto mu táto náhrada priznaná nebola.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. januára 2013

JUDr. Ľubor Š e b o, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková